

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Рівненського обласного
інституту післядипломної
педагогічної освіти

24 вересня 2021 року № 148

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА ДЛЯ ОСІБ ІЗ ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

(підвищення кваліфікації)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 013 Початкова освіта

Спеціалізація: вчителі початкових класів

Напрямок: формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, впровадження діяльнісних (ігрових) методів навчання, організація інклюзивного навчання, використання цифрових технологій та технологій дистанційного навчання

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітню програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри педагогіки, психології та корекційної освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол від 23 вересня 2021 р. № 09).

Освітню програму затверджено Вченою радою Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол від 24 вересня 2021 р. № 05) та введено в дію наказом ректора від 24 вересня 2021 р. № 148.

ПЕРЕДМОВА

Освітню програму розроблено проєктною групою Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти згідно з вимогами законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про повну загальну середню освіту»; постанов Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами), від 04.04.2018 № 237 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа”» (зі змінами), від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами), від 21.07.2021 № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами»; Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р; наказів МОН України від 14.02.2020 № 209 «Про деякі питання розроблення та імплементації спецкурсів і модулів з ігрових технологій та діяльнісних методів навчання»; від 28.04.2020 № 567 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 23 жовтня 2019 року № 1330 та затвердження деяких типових програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників», від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»; наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Мінекономіки) від 23.12.2020 № 2736 «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», а також рекомендаційного листа МОН України від 28.04.2017 № 1/9-239 та ін.

Програма укладена на базі другого рівня вищої освіти (спеціаліст/магістр) та відповідає 8 рівню Національної рамки кваліфікацій.

Розроблено проєктною групою у складі:

1. Долід В.В., к.і.н., доцент, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи РОІППО;
2. Ковбасюк Т.Л., к.пед.н., завідувач, доцент кафедри педагогіки, психології та корекційної освіти РОІППО;
3. Салтишева В.М., завідувач кабінету дошкільної, початкової та спеціальної освіти РОІППО.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Загальні положення

Освітня програма для підвищення кваліфікації вчителів початкових класів розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Нова українська школа: відповідаємо на виклики» відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти, а також із врахуванням Концепції Нової української школи, Програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей, професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)».

Актуальність полягає в необхідності підготовки педагога Нової української школи готового до впровадження змін в організацію освітнього процесу, забезпечення якості освіти, опанування новітніми практиками, технологіями, методиками, формами, методами професійної діяльності на засадах інноваційних освітніх підходів із врахуванням потреб здобувачів освіти, суспільства, держави та глобалізованого світу.

Програма включає 5 освітніх модулів: «Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи», «Упровадження діяльнісних (ігрових) методів навчання», «Організація інклюзивного навчання», «Використання цифрових технологій та технологій дистанційного навчання», а також «Діагностичний».

Підвищення обізнаності вчителів початкової школи з питань оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1-4 класів, використання ігрових та діяльнісних методів, організації інклюзивного навчання та удосконалення компетентності у володінні інструментами дистанційного навчання передбачає не тільки опанування освітніми стратегіями, але й актуалізацію механізмів їхнього особистісного та професійного саморозвитку, створення умов для утвердження їхніх гуманістичних, антропоцентричних цінностей, подолання професійних стереотипів, профілактики професійних деформацій, розвитку професійного мислення, зміни професійної поведінки. Саме на вирішення зазначених актуальних завдань і спрямований зміст даної освітньої програми.

1.2. Цільова аудиторія

Вчителі початкової школи закладів освіти різних типів і форм власності.

1.3. Мета програми

Метою освітньої програми є формування та/або удосконалення компетентностей вчителів початкової школи необхідних для ефективної організації освітнього процесу в умовах реалізації завдань Державного стандарту початкової освіти, основних напрямів державної освітньої політики, запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг.

Освітня програма забезпечить наступні результати навчання:

розуміння сутності та здатність проводити оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів із дотриманням принципів справедливості, неупередженості, об'єктивності, незалежності, недискримінаційності та доброчесності;

здатність аналізувати й узагальнювати результати формульованого оцінювання; передбачати доцільні методи, форми й засоби забезпечення зворотного зв'язку під час проектування діяльності учнів та вчителя на уроці;

готовність враховувати індивідуальні особливості учнів під час надання зворотного зв'язку;

здатність до використання діяльнісних, зокрема ігрових методів навчання, проектування ігрової діяльності молодших школярів, створення ігрового освітнього середовища; стимулювання та підтримки потреби дитини у грі;

здатність надавати додаткову підтримку дітям з особливими освітніми потребами в контексті п'ятирівневої моделі підтримки;

здатність співпрацювати з членами команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами;

здатність до впровадження сучасних цифрових технологій та технологій дистанційного навчання.

1.4. Перелік компетентностей що удосконалюватимуться

Загальні компетентності:

здатність до критичного мислення;

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

здатність приймати обґрунтовані рішення;

здатність до міжособистісної взаємодії;

цінування та повага різноманітності та мультикультуральності; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

здатність добирати доцільні методи, засоби й форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів;

здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі;

здатність до здійснення формульованого оцінювання навчальних досягнень учнів;

здатність до відстеження динаміки поступу особистості дитини в освітньому процесі та здійснення підтримки її розвитку;

здатність до надання батькам (особам, що їх замінюють) порад та рекомендацій щодо підтримки учнів за межами навчального закладу;

здатність до надання додаткової підтримки дітям з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного класу;

здатність до організації взаємодії з членами команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами щодо планування освітнього процесу.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Зміст та обсяг освітньої програми

Зміст освітньої програми враховує особливості професійної діяльності вчителя початкової школи в умовах реформування освіти, а також перспективи впровадження Нової української школи і визначається: вимогами суспільства знань щодо забезпечення закладів освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямками державної політики у галузі освіти; Національною рамкою кваліфікації, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників; запитами замовників освітніх послуг.

2.2. Форма та структура освітньої програми

Освітня програма передбачає очну (зокрема, з використанням технологій дистанційного навчання) форму навчання.

Очна форма навчання організовується шляхом проведення:

інтерактивних лекцій;

тематичних дискусій;

практичних занять (семінарів, практикумів, тренінгів, майстер-класів тощо);

контрольних заходів (організаційно-настановне заняття, вхідне комплексне діагностування, конференція з обміну досвідом, вихідне комплексне діагностування).

Обсяг освітньої програми складає 60 годин (2 кредити ЄКТС).

Програма містить інваріантну та варіативну складові, що забезпечують можливість вибору слухачами курсів підвищення кваліфікації тематики занять, відповідно запитів.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

підвищення кваліфікації вчителів початкової школи

за напрямками: формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, впровадження діяльнісних (ігрових) методів навчання, організація інклюзивного навчання, використання цифрових технологій та технологій дистанційного навчання (60 аудиторних годин)

Назви модулів і тем	Форма навчання			Усього
	Лекція, дискусія	Практичне заняття	Контроль	
Модуль 1.				
Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи				

Тема 1.1. Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти у Новій українській школі	2			2
Тема 1.2. Формувальне оцінювання особистісного розвитку та прогресу у навчанні учнів початкових класів	2	2		4
Тема 1.3. Інструменти здійснення формувального оцінювання	2	2		4
Тема 1.4. Компетентність як результат навчання молодших школярів. Діагностика рівня сформованості компетентності	2	2		4
Усього годин за модулем	8	6		14
Варіативна складова				
Тема. Моніторинг індивідуального прогресу навчальної діяльності здобувача освіти як інструмент підвищення якості учіння	2			2
Тема. Практика та інструменти оцінювання діяльності учнів: аспекти фінського досвіду		2		2
Модуль 2. Упровадження діяльнісних (ігрових) методів навчання				
Тема 2.1. Ідея та зміст діяльнісного підходу в освітньому процесі початкової школи	2			2
Тема 2.2. Гра та діяльнісний підхід: переосмислення концепту	2			2
Тема 2.3. Характеристики діяльнісного підходу. Гра та всебічний розвиток дитини		2		2
Тема 2.4. Реалізація діяльнісного підходу в освітньому процесі початкової школи. Структура уроку у контексті діяльнісного підходу	2			2
Тема 2.5. Ефективні практики діяльнісного підходу		4		4
Тема 2.6. Інноваційний потенціал ігротехнологій у формуванні компетентностей учнів. Проєктне навчання та його переваги		2		2
Тема 2.7. Роль педагога в освітньому просторі початкової школи. Загальна рефлексія	2			2
Усього годин за модулем	8	8		16
Варіативна складова				
Тема. Теорія і практика впровадження ігротехнологій як інструмент якісної освіти	2	2		4

Модуль 3. Організація інклюзивного навчання				
Тема 3.1. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як механізм індивідуалізації освітньої траєкторії для дитини з особливими освітніми потребами та забезпечення її додаткових потреб в освітньому процесі	2			2
Тема 3.2. Особливості оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в умовах інклюзії. Адаптація та модифікація освітнього середовища	2			2
Тема 3.3. Команда психолого-педагогічного супроводу: склад, основні завдання і функції членів команди	2			2
Тема 3.4. Особливості організації роботи з дітьми із ООП відповідно до першого та другого рівнів підтримки в освітньому процесі		2		2
Тема 3.5. Особливості організації роботи з дітьми із ООП відповідно до третього та четвертого рівнів підтримки в освітньому процесі		2		2
Тема 3.6. Особливості організації роботи з дітьми із ООП відповідно до п'ятого рівня підтримки в освітньому процесі		2		2
Усього годин за модулем	6	6		12
Варіативна складова				
Тема. Моніторинг якості надання освітніх та корекційно-розвиткових послуг в закладі освіти		2		2
Модуль 4. Використання цифрових технологій та технологій дистанційного навчання				
Тема 4.1. Хмарні технології в освітньому процесі початкової школи		2		2
Тема 4.2. Мультимедійний супровід освітнього процесу засобами презентацій		2		2
Тема 4.3. Онлайн-середовища для спільної роботи в освітньому процесі		2		2
Тема 4.4. Створення власних дидактичних ігор та вправ		2		2
Тема 4.5. Створення персонального інформаційного ресурсу	2	2		4
Усього годин за модулем	2	10		12
Варіативна складова				

Тема. Організаційна та контрольна-оцінювальна діяльність вчителя засобами ІКТ	2	2		4
Тема. Особливості роботи з текстовими документами		2		2
Тема. Робота з малюнками та скріншотами		2		2
Тема. Методика використання цифрових освітніх ресурсів		2		2
Модуль 5. Діагностичний				
Організаційно-настановне заняття			1	1
Вхідне комплексне діагностування			1	1
Вихідне комплексне діагностування			1	1
Конференція з обміну досвідом			3	3
Усього годин за модулем			6	6
Усього	24	30	6	60

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Модуль 1.

Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи

Тема 1.1. Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти у Новій українській школі

Концептуальні зміни у підходах до оцінювання учнів Нової української школи. Державний стандарт та Типові програми про види оцінювання навченості молодших школярів. Критерії оцінювання на всіх рівнях навчальних досягнень. Особливості оцінювання учнів 1-2 та 3-4 класів. Нормативне забезпечення як інструмент адекватного оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.

Особливості ведення документації з питань оцінювання.

Тема 1.2. Формувальне оцінювання особистісного розвитку та прогресу у навчанні учнів початкових класів

Формувальне оцінювання як засіб досягнення освітніх результатів. Аналіз результатів світового досвіду щодо запровадження освітніх інновацій, пов'язаних із упровадженням формувального оцінювання.

Педагогічний аналіз алгоритму діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання. Основні принципи формувального оцінювання. Умови здійснення формувального оцінювання. Методики та інструменти формувального оцінювання. Оціночні процедури.

Критеріальне оцінювання засвоєння змісту предметів початкової школи. Досвід використання формувального оцінювання на уроках в початковій школі

Тема 1.3. Інструменти здійснення формувального оцінювання

Молодший шкільний вік як період інтенсивного формування самооцінки.

Роль самооцінювання в оволодінні дитиною навчальною діяльністю, умінні вчитися, реалізації можливостей та здібностей, встановленні дружніх відносин із однокласниками тощо.

Особливості формування навиків самоконтролю та самооцінки учнів у початковій школі (основні методи та прийоми). Розвиток критичності, відповідальності, самостійності та вимогливості до себе у школярів під час формування навичок контролю та оцінка власної діяльності.

Оцінка вчителя як потужний чинник впливу на самооцінку молодшого школяра. Рекомендації для педагогів та батьків для формування адекватної самооцінки дітей молодшого шкільного віку.

Тема 1.4. Компетентність як результат навчання молодших школярів. Діагностика рівня сформованості компетентності

Компетентнісний підхід до формування змісту та організації освітнього процесу в початковій школі: від засвоєння знань до оволодіння ними. Компетентність як інтегрований результат навчання школярів. Ієрархія компетентностей: ключові; загальнопредметні; предметні. Складові компоненти компетентності: мотиваційний, когнітивний, діяльнісний та особистісний, який включає емоційно-вольовий, ціннісний, рефлексивний компоненти.

Компетентнісний підхід та оцінювання. Діагностика рівня сформованості компетентності. Критерії та показники сформованості компетентності.

Способи оцінювання рівня сформованості предметних компетентностей учнів початкових класів. Система та методи оцінювання компетентностей учнів (рейтингова система оцінювання, портфоліо, тестові технології). Світовий досвід оцінювання компетентностей учнів (PISA, TIMSS, проєкт у сфері інформатизації освіти «ІКТ-компетеність»). Український досвід оцінювання компетентностей учнів.

Варіативна складова

Тема. Моніторинг індивідуального прогресу навчальної діяльності здобувача освіти як інструмент підвищення якості учіння

Моніторингові дослідження якості початкової освіти як ефективний засіб відбору, оброблення та зберігання інформації про діяльність педагогічної системи.

Тема. Практика та інструменти оцінювання діяльності учнів: аспекти фінського досвіду

Об'єкти оцінювання у фінській освітній програмі (результати навчання і поступ у навчанні учнів; навички роботи; навички поведінки учнів). Учень – суб'єкт і активний гравець власного навчання. Функції оцінювання (направляти, заохочувати і підтримувати, допомагати у процесі навчання).

Види оцінювання, особливості проведення: діагностувальне, формувальне, підсумкове, прогнозувальне.

Методи оцінювання: спостереження за роботою та результатами навчання на уроках; документування; письмова робота; письмові іспити; усні іспити; висновки, проєкти та резюме, які візуалізують навчання; відео; портфоліо; збірник робіт учня, інше. Правила регулювання процесу навчання як результату поєднання зворотного зв'язку й адаптації навчання.

Цілі та завдання оцінювання. Форми оцінювання: самооцінювання; оцінювання з боку однолітків; оцінювання з боку групи; оцінювання у повсякденних ситуаціях у класі.

Практичне завдання: опрацювання різних форм оцінювання («Цілі на навчальний рік»; «Моя робота в школі. 1 клас»; «Самооцінювання: робота і поведінка»; «Оцінюю свою роботу в школі на цьому тижні»; «Роздуми про мою роботу в школі. 2 клас»; «Самооцінювання та проміжне оцінювання в січні: учні 1-х класів»; «Обговорення оцінювання»; «Оцінювання з боку групи»).

Модуль 2.

Упровадження діяльнісних (ігрових) методів навчання

Тема 2.1. Ідея та зміст діяльнісного підходу в освітньому процесі початкової школи

Ігрові та діяльнісні методи навчання як ефективний спосіб взаємодії в освітньому процесі. Пошук та застосування інформації в освітньому просторі. Нові підходи та нестандартні рішення в освіті як крок до змін. Діяльнісне навчання як підхід, який не пропонує готових рішень.

Трансформаційний потенціал діяльнісного підходу як способу реалізації інтегрованого навчання, спрямованого на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості.

Тема 2.2. Гра та діяльнісний підхід: переосмислення концепту

Світ, що змінюється – портфоліо сьогодення. Зміни у різних сферах життя: економіка, торгівля, політика, менеджмент, суспільна активність. Сучасне покоління дітей. Ігрові та діяльнісні методи навчання як шлях до розвитку компетентностей XXI століття (breadth of skills), адаптації у мінливому світі. Діяльнісний підхід у контексті стратегічних завдань освітніх змін.

Тема 2.3. Характеристики діяльнісного підходу. Гра та всебічний розвиток дитини

П'ять характеристик діяльнісного підходу (значуща, соціальна, активна, мотивуюча, радісна). П'ять сфер розвитку дитини (фізична, емоційна, когнітивна, креативна, соціальна). Відкриті запитання та завдання як тренажер мислення педагога та учня початкової школи. Діяльнісне навчання як процес, а не результат.

Тема 2.4. Реалізація діяльнісного підходу в освітньому процесі початкової школи. Структура уроку у контексті діяльнісного підходу

Ефективні освітні інструменти у світі та в Україні. Потенціал методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок» як дієвої практики розвивального, проєктного, проблемного навчання, реалізації дослідницького та інтерактивного підходів в освітній діяльності. Особливості застосування ігрових та діяльнісних методів навчання на різних навчальних предметах освітніх галузей. Педагогічний супровід ігрової діяльності молодших школярів. Нейрофізіологічні основи ігрової діяльності. «Правило легкого старту» як один із критеріїв успіху. «Стан потоку» як невід'ємна умова утримання інтересу та мотивації дітей.

Структура уроку у контексті діяльнісного підходу

Тема 2.5. Ефективні практики діяльнісного підходу

Ефективні практики застосування та створення ігрових та діяльнісних завдань в освітньому процесі початкової школи. Вимоги та способи

проєктування діяльного навчання. Діяльнісний підхід як наскрізний у початковій школі.

Тема 2.6. Інноваційний потенціал ігротехнологій у формуванні компетентностей учнів. Проєктне навчання та його переваги

Використання сучасних ігрових технологій для формування ключових компетентностей учнів початкової школи. Роль ігрових форм навчання у розвитку різних способів мотивації (мотиви спілкування, моральні мотиви, пізнавальні мотиви та ін.). Орієнтовні загальні правила для учнів у процесі ігор.

Цільові орієнтації ігрових технологій. Ігротехнології у контексті сучасної шкільної освіти. Приклади ігрових прийомів для використання в освітньому процесі початкової школи та методичні рекомендації щодо їх впровадження.

Проєктне навчання (проблема, планування, пошук, продукт, презентація, портфоліо), його переваги для учнів та вчителів, організація та особливості впровадження.

Тема 2.7. Роль педагога в освітньому просторі початкової школи. Загальна рефлексія

Умови успішної реалізації діяльнісного підходу в початковій школі. Професійні ролі педагогів (фасилітатор/ка, дизайнер/ка). Особливості професійної поведінки педагога для реалізації діяльнісного підходу.

Варіативна складова

Тема. Теорія і практика впровадження ігротехнологій як інструмент якісної освіти

Гра як один із провідних видів діяльності. Порівняльний аналіз гри та ігрової технології. Структура гри та ігрової діяльності. Особливості застосування ігрових технологій в освітньому процесі початкової школи. Ігрові технології як інструмент якісної освіти.

Модуль 3.

Організація інклюзивного навчання

Тема 3.1. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як механізм індивідуалізації освітньої траєкторії для дитини з особливими освітніми потребами та забезпечення її додаткових потреб в освітньому процесі

Індивідуалізація освітнього процесу як одна із умов запровадження інклюзивного навчання. Нормативне забезпечення, що регламентує створення ІПР. Структура і функції ІПР. Різні ролі членів команди психолого-педагогічного супроводу у розробленні та впровадженні ІПР. Визначення навчальних цілей і завдань. Відповідність критеріям «СМАРТ». Визначення пріоритетності навчальних цілей. Роль вчителя у процесі розроблення ІПР. Характеристика категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів) дитини в освітньому процесі в інклюзивних класах.

Тема 3.2. Особливості оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в умовах інклюзії. Адаптації та модифікації освітніх програм

Оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи у контексті концепції «Нова українська школа». Основні підходи до моніторингу успіхів дітей: традиційний та особистісно-зорієнтований. Формувальне та підсумкове оцінювання. Особливості оцінювання навчальних результатів учнів початкової школи з особливими освітніми потребами. Спостереження як один із важливих способів автентичного оцінювання. Мета і способи проведення спостереження і запису інформації. Методика реагування на втручання.

Моніторинг успіхів дитини з особливими освітніми потребами на основі ІПР. Використання графіків у процесі оцінювання. Рівні участі батьків у процесі оцінювання прогресу розвитку та навчальних досягнень своїх дітей.

Здійснення адаптацій і модифікацій: адаптація основних компонентів освітнього середовища: фізичне середовище, освітнє середовище, вказівки вчителя, навчальні матеріали. Види модифікацій. Способи адаптації процесу оцінювання, використання модифікованих і альтернативних методів оцінювання.

Тема 3.3. Команда психолого-педагогічного супроводу: склад, основні завдання і функції членів команди

Рівні надання додаткової підтримки та основні види команд: команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (на рівні класу), внутрішньошкільна команда, позашкільна команда. Створення команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Склад та основні функції учасників команди. Роль асистента вчителя як члена команди супроводу.

Тема 3.4. Особливості організації роботи з дітьми із ООП відповідно до першого та другого рівнів підтримки в освітньому процесі

Освітні труднощі – труднощі у навчанні, які впливають на процес здобуття освіти та рівень результатів навчання дітей відповідного року навчання у відповідному закладі освіти. Рівні підтримки в освітньому процесі в інклюзивних класах закладів освіти.

Діти, які мають труднощі I ступеня прояву (незначні (поодинокі) та діти, які мають труднощі II ступеня прояву (труднощі легкого ступеня прояву) – (інтелектуальні, функціональні, фізичні, навчальні, соціоадаптаційні) загальна характеристика, критерії визначення, умови та механізми отримання підтримки, індивідуальна освітня траєкторія, надання (проведення) додаткових корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг (занять), забезпечення допоміжними засобами, облаштування освітнього середовища, організація освітнього процесу.

Тема 3.5. Особливості організації роботи з дітьми із ООП відповідно до третього та четвертого рівнів підтримки в освітньому процесі

Освітні труднощі – труднощі у навчанні, які впливають на процес здобуття освіти та рівень результатів навчання дітей відповідного року навчання у відповідному закладі освіти. Рівні підтримки в освітньому процесі в інклюзивних класах закладів освіти.

Діти помірного та тяжкого ступеня прояву. Загальна характеристика вірогідного прояву, механізми прояву (інтелектуальні; функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві); фізичні; навчальні; соціоадаптаційні / (особистісні, середовищні труднощі) соціокультурні (зокрема, взаємодія з представниками осередків окремих культур, отримання інформації засобами жестової мови тощо)

Тема 3.6. Особливості організації роботи з дітьми із ООП відповідно до п'ятого рівня підтримки в освітньому процесі

Освітні труднощі – труднощі у навчанні, які впливають на процес здобуття освіти та рівень результатів навчання дітей відповідного року навчання у відповідному закладі освіти. Рівні підтримки в освітньому процесі в інклюзивних класах закладів освіти.

Діти найтяжчого ступеня прояву. Загальна характеристика вірогідного прояву, механізми прояву (інтелектуальні; функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві); фізичні труднощі; навчальні; соціоадаптаційні / (особистісні, середовищні труднощі) соціокультурні (зокрема, взаємодія з представниками осередків окремих культур, отримання інформації засобами жестової мови тощо)

Варіативна складова

Тема. Моніторинг якості надання освітніх та корекційно-розвиткових послуг в закладі освіти.

Індекс інклюзії. Розвиток інклюзії навчального закладу та здійснення додаткових дій, ініціатив по відношенню до всіх учасників навчального процесу, розкриття способів позитивної зміни навчального закладу відповідно до інклюзивних цінностей.

Рекомендована ІРЦ програма навчання та її відповідність індивідуальним особливостям та можливостям дитини з ООП; напрямки корекційно-розвиткової допомоги та їх реалізація; реалізація рекомендацій фахівців ІРЦ педагогічним працівникам та батькам дитини з ООП (законним представникам); забезпечення додаткових освітніх та соціальних потреб дитини з ООП (підтримка асистентом вчителя, підтримка асистентом дитини); наявність індивідуального навчального плану; оформлення ІПР відповідно вимог; проблемні питання, які потребують розгляду та опрацювання.

Модуль 4.

Використання цифрових технологій та технологій дистанційного навчання

Тема 4.1. Хмарні технології в освітньому процесі початкової школи

Сутність, принципи та основні поняття хмарних технологій. Переваги та недоліки використання хмарних технологій в практиці роботи вчителя початкових класів. Нормативно-правові основи впровадження хмарних технологій.

Модель сучасного цифрового закладу освіти. Визначення проблем і потреб впровадження хмарних технологій у фаховій діяльності педагога. Участь початкової школи у розробці моделі використання хмароорієнтованого навчального середовища освітнього закладу. Особливості роботи учнів початкових класів із хмарними сервісами.

Соціальні медіа та особливості взаємодії в освітньому процесі. Сервіси Google як засоби взаємодії на сучасному уроці.

Тема 4.2. Мультимедійний супровід освітнього процесу засобами презентацій

Алгоритми роботи з медіатекстами. Принципи підготовки до уроку з мультимедійною підтримкою.

Потокові та слайдові презентації, огляд та аналіз редакторів презентацій. Особливості створення презентації з різних гаджетів. Шаблони та макети, кольорові схеми. Форматування слайдів, текстів, зображень, робота з об'єктами. Налаштування гіперпосилань та дій.

Аналіз та налаштування ефектів анімації та демонстрації. Налаштування аудіо та відео супроводу презентації. Етапи створення голосового супроводу презентації. Тригери, особливості роботи з ними. Особливості налаштування демонстрації. Алгоритм створення простих відеороликів інструментами редактора презентацій. Створення та збереження власного проєкту. Особливості групової та спільної роботи над презентаціями.

Тема 4.3. Онлайн-середовища для спільної роботи в освітньому процесі

Інструменти для спільної роботи в освітньому процесі. Особливості спільної роботи з Google-документами у початковій школі.

Віртуальні дошки як технології для спільної діяльності. Класифікація онлайн-дошок та їх можливості. Порівняльні характеристики віртуальних дошок Jamboard, Padlet, IDroo, Twiddla та ін.

Особливості роботи з дошкою Jamboard. Налаштування, нотатки, текст, фігури, зображення. Можливість роботи кожного учня на індивідуальному фреймі. Надання спільного доступу учасникам освітнього процесу. Автоматичне збереження дошки Jam на Google-диску або файлом іншого формату. Використання онлайн-дошки у роботі з навчальними проєктами.

Тема 4.4. Створення власних дидактичних ігор та вправ

Поняття «дидактична гра» та «дидактична вправа» у освітньому процесі початкової школи. Педагогічні вимоги до дидактичних вправ.

Огляд сервісів для створення власних дидактичних вправ та ігор.

Особливості роботи з онлайн редакторами. Огляд наборів онлайн ігор та вправ. Аналіз ігрових конструкторів та робота з наборами інструментів.

Додавання об'єктів мультимедіа до вправи. Створення дидактичних ігор для учнів. Збереження гри та запрошення учасників.

QR-коди як елемент дидактичної гри.

Кіберпростір як новий вимір суспільства. Комп'ютерні і відеоігри як нове медіасередовище. Педагогічні можливості онлайн-гри. Особливості використання ігрових середовищ для освітнього процесу. Комп'ютерна залежність дітей.

Тема 4.5. Створення персонального інформаційного ресурсу

Персональний інформаційний ресурс сучасного педагога. Види інформаційних ресурсів та їх характеристики. Розроблення персонального освітнього ресурсу у вигляді електронного портфоліо вчителя. Структура та вимоги до портфоліо. Методичні рекомендації МОН України щодо створення, змісту та завантаження е-портфоліо. Роль портфоліо в самоаналізі, узагальненні та систематизації результатів роботи вчителя.

Алгоритм створення персонального сайту-портфоліо. Конструктори для створення сайтів. Особливості роботи з онлайн-конструктором Google Sites. Реєстрація облікового запису в Google. Створення сайту. Вибір шаблону. Додавання сторінок та підсторінок, налаштування дизайну. Розміщення матеріалів з різних джерел на сторінках персонального портфоліо. Редагування веб-сторінок. Макети, компонування об'єктів. Створення веб адреси сайту, налаштування та опублікування в інформаційному просторі. Перегляд власного сайту-портфоліо та сайтів колег.

Варіативна складова

Тема. Організаційна та контрольна-оцінювальна діяльність вчителя засобами ІКТ

Інформаційно-комунікаційні технології в роботі вчителя початкових класів: застосування ІКТ у позаурочній та виховній діяльності. Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів: опитування, вікторини і кросворди у формульованому оцінюванні молодших школярів. Тестовий комп'ютерний контроль. Програмний матеріал контрольної-оцінювального характеру для молодших школярів, його добір та створення.

Перевірка та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти засобами ІКТ в початковій школі.

Класифікація тестових онлайн-середовищ. Особливості роботи з тестовим середовищем Classtime. Добір змісту навчального матеріалу з бібліотеки, створення власних тестових завдань. Форми (формати) тестових запитань, використання зображень, відео, аудіофайлів, формул у тестових завданнях. Налаштування та проведення сесії. Вибір командної гри та додавання до сесії. Оцінювання, аналіз та експорт результатів тестування. Аналіз успіху командної роботи. Обмін та експорт тестових завдань. Операції з групами запитань.

Можливість вибору гаджетів для проведення тестування.

Тема. Особливості роботи з текстовими документами

Огляд та аналіз текстових процесорів. Алгоритм створення мережевих дидактичних матеріалів зі спільним редагуванням та коментуванням. Робота з інструментами текстового процесора Microsoft Word.

Основні вимоги до форматування текстів, стилі, списки, колонки, автозаміна, колонтитули.

Створення автоматичного змісту. Алгоритми роботи зі схемами та таблицями, автофігурами, графічними заголовками, посиланнями, межами сторінки. Особливості написання формул. Створення дидактичних матеріалів інструментами текстового процесора.

Особливості роботи з текстом у середовищі Google документів : надання спільного доступу, коментування, перегляд історії коментарів. Алгоритм створення мережевих дидактичних матеріалів зі спільним редагуванням та коментуванням.

Тема. Робота з малюнками та скріншотами

Графіка в освітньому процесі. Види графіки. Графічний редактор Paint. Особливості роботи з онлайн редакторами. Методика створення простих графічних зображень, робота з текстом, об'ємні геометричні фігури. Операції з фрагментами малюнків, комбінування об'єктів.

GreenShot, LightShot та інші інструменти для створення скріншотів. Особливості роботи з середовищем. Встановлення та налаштування. Створення інструкційних карток у кілька натискань. Створення власних зображень для освітнього процесу.

Інструменти візуалізації. Ілюстрація. Інфографіка. Артскрайбінг. Сторітелінг. 3D моделі. Флеш анімація. Редактори для створення візуалізацій. Chartbuilder, Tableau, Quadrigram, Visme, Easel.ly, Google Charts, Canva, Crello, Piktochart, Venngage. Особливості роботи з онлайн редакторами.

Тема. Методика використання цифрових освітніх ресурсів

Модернізація шкільної освіти та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітній процес в умовах НУШ. Забезпечення рівних можливостей дітей у здобутті якісної освіти.

Поняття цифрових освітніх ресурсів (ЦОР). Шляхи вирішення проблеми створення і використання цифрових освітніх ресурсів для закладів середньої освіти України. Вимоги до ЦОР та їх класифікація відповідно до мети застосування та можливостей. Адреси мережевих колекцій ЦОР та доцільність їх використання. Аналіз, переваги та недоліки готових навчальних програм для вивчення предмету.

Основні методики створення власних ЦОР. Інструментарій Tagxedo та Tagul для створення «хмаринки» тегів. Використання навчальних on-line-ресурсів shkolaonline.net, teacher.at.ua, samouchka.com.ua, classtools.net, rebus1.com, learningapps.org та ін. в роботі вчителя початкових класів.

Модуль 5.

Діагностичний

Організаційно-настановне заняття

Реєстрація слухачів. Організація та проведення вступного інструктажу з охорони праці. Ознайомлення з організацією, змістом та умовами проведення курсів. Надання рекомендацій щодо вибору теми конференції з обміну досвідом.

Вхідне комплексне діагностування

Вхідне комплексне діагностування проводиться на початку курсів і передбачає встановлення рівня професійної підготовки педагога згідно напрямів програми, усвідомлення характеру власних прогалин, які дають змогу працювати в необхідному напрямі.

Вихідне комплексне діагностування

Установлення рівня знань, володіння професійними компетентностями слухачів за результатами засвоєння програми курсів підвищення кваліфікації. Демонстрування необхідного обсягу теоретичних знань та вмінь для вирішення конкретних практичних завдань.

Конференція з обміну досвідом

Організація обговорення педагогічних інновацій, елементів нових технологій навчання, підходів у навчанні (за напрямами підвищення кваліфікації згідно освітньої програми), що сприяють розвитку професійної компетентності вчителя початкових класів.

Рефлексія освітньої програми підвищення кваліфікації вчителів початкових класів.